

Erős szezon. Gyógyír a sebeimre.

A *Káli holtak* első epizódja ma megy adásba. A nyitókép biztosan fogalom lesz a magyar televíziózás történetében. Másodszor látom. Először még zene nélkül néztem egy balatoni vetítőteremben. Aztán a tesztvetítést is végigüztük novemberben a külföldi producereinkkel, Wolfganggal és Cvível, meg tévés és filmgyári nagyku-tyákkal. Azt mondják, ha a közönség nem visítozik a félelemtől, akkor baj van. Ez esetben nem lesz baj.

A köveskáli mosóházat látjuk, a mosóház előtti apró, füves terecskét, ahogy lassanként benépesítik a mosónők, és nagy dézsákban öblögetni kez-
dik a vásznaikat. Sikálják az óriási lepedőket, fehér függönyöket, párnahu-
zatokat, bő férfiingeket, színes szoknyákat, habos blúzokat, mint megannyi
rossz lelkiismeretű Ágnes asszony. Lassan közelít rájuk a kamera. Nem plety-
kálnak, nem is énekelnek, mint ilyenkor szokás; összeszorítva a szájuk. Pre-
mier plánban egy különösen keserű öregasszony arca. Kádnak használják a
vízgyűjtő medencét és az itatóvályúkat is. Viseletük paraszti, bár a korszak
nem pontosan eldönthető. Nem a középkor, és nem is a huszadik század.

Nyár van. Szürkület. Tücsökszó. Száll a gőz. Egyesek közülük mángor-
lóval simítják a száradó ruhát. A vásznak viszont ahelyett, hogy kifehéred-
nének, egyre vérmocskosabbak és feketébbek lesznek, ahogy az asszonyok
arca is mind barnább és komorabb. Háttérben a Kelemen-ház finoman tagolt
és erezett, csontszínű homlokzata, és a református templom a zöldellő dom-
bon, amelynek tetején, még az ősidőkben, sámán jelölhette ki az első szen-
tély helyét.

Fölmerült, hogy magában a mosóházban is forgassunk, de odabent olyan
szűk a tér, hogy képtelenség volt megtalálni a jó szöveget a felvételekhez.

A kamera az ég felé fordul, és hasas, szürke gomolyfelhőket mutat.
Nagyotól a faluról, a dombról fölvéve. Fájdalmas hegedűszóló festi alá a
rövid és drámai jelenetet. És csak aztán sújt le a műfajban szokásos, tagló-
szerű effekt.

Mágikus képsor, érzem, mindenesetül beépül majd a világ horrorkultú-
rájába.

Snitt, innét váltunk a jelenbe, engem mutat a kamera, engem, aki arra
ébredek a tapolcai vízimalomban, hogy magamra hagytak. Föleszmélve azt is
tudom már: Istentől elhagyott a vidék. Az általam ismert világot elpusztította,

Térey János 71

KARAKTERBEN MARADTÁL?

Részlet a *Káli holtak*
című regényből

sőt minden jel szerint még most is dúlja egy apokaliptikus járvány. Ehhez igyekszem földúlt, de még éppen összeszedettségről árulkodó arcot vágni. És imádkozni, de kihez? Amúgy sem egyszerű bármibe is fognom, mivel mind-
járt csapzott hajú és iszaparcú zombik kászálódnak elő egy óriás hom-
72 bárból, zombik ereszkednek le a padlásfölgjáróhoz támasztott létrán is. Föltépek az ajtókat, és a malom izgalmas zsúfoltsága ezer veszély melegágya lesz.

Isten itt hagyott csapot-papot, én mégis őhöz imádkozom.

Amikor bekapcsolom a tévét, azt látom, hogy éppen a mi Líviánk ad interjút az éjfél utáni Fabrícia Show-ban.

„Az ősz a képernyőn is komoly izgalmakat tartogat Binder Lívía számára – somolyog kolléganőmre a szupercsinos Fabrícia. – Egy ilyen törekeny, finom vonású színésznő, és egy előzőlős zombifilm... Hogy van ez, Lívía?”

„Nincs min csodálkozni. Kaptam egy szerepet, és eljátszottam.”

„Milyen kihívások várnak Julira és a tapolcai közösségre az első évadban?”

„Juli mindent megtesz, hogy Tapolca biztonságos maradjon. Sokat gondol arra, amit régen az apja mondott neki arról, miként lesz valaki jó vezető, és hogyan tudja mások biztonságát hosszú távon garantálni. Például egy négyméteres acélkerítéssel. Ahogyan az évad halad előre, a város biztonságát egyre több tényező veszélyezteti, és a szereplők ráadásul kemény fizikai próbatételeknek is ki lesznek téve. Részenként egyre több akciójelenet következik, amit nagyon élveztem forgatáskor. Szabályos ostromállapot van. Élet-halálharc. Óriási veszélyben vannak a túlélők, ami tényleg valóságként látszik majd a képernyőn. Olyan, mintha a sokat látott és sokszorosan kipróbált karakterek egy újabb filmbe csöppennének, ami csupa sötét mozgás.”

Istenem, ugyanazon ment keresztül, mint én, gondolom. Minden szolidaritásom az övé. De én már... Nálam valami elmúlt a Hegyestű tetején.

„De ez ugye még nem minden?”, mosolyog Fabrícia.

„Hát igen. Julinak még az édesapjától is szabadulnia kell... Ez fontos része Juli személyiségének. Már a film elején láthatod, hogy rengeteg mindentől lemondott azért, hogy támogathassa az apját. Korrupt apjában sajnos csalódnia kell, iszonyatos dolgok derülnek ki róla. Zsadányi Andre? szuper tehetséges színész, és öröm volt vele együtt dolgozni a két figura közti dinamika kialakításán.”

„Mondd, Lívía, és mennyit változik Ruzicska Juli a sorozat folyamán?”

„Sokat. Egyelőre bonyolult lenne elmagyarázni, de meglátjátok, végtelenül izgalmas az átalakulás, amelyen átmegy.”

„Másként látod ma a sorozatot, mint a forgatókönyv olvasásakor?”

„Furcsán nosztalgikus érzéseim vannak azokkal az időkkel kapcsolatban, amikor nem volt még ekkora fölhajtás körülötte. Olyan, mintha ezer éve

történt volna. A lehető legjobb értelemben véve magába szippantott a sztori. A stáb tagjaival tökéletes volt az egyetértés, milyen tempóban meséljük el ezt a történetet, és mivel biztosítsuk az életszerűségét. A forgatás alatt rendkívül közel álltunk egymáshoz, és ez mindmáig változatlan, összejárunk, tartjuk kapcsolatot. ”

73

„A karakterrel milyen a viszonyod?”

„Egy darabig nehezemre esett nem Juliként éreznem, amikor hazamegyek...”

És széles szájjal mosolyog is hozzá. Mára ezt a házi feladatot kapta Rékától.

Ezt nem gondolhatja komolyan. Kezdjük ott, hogy forgatás közben nem is jártunk haza. Dehogyan maradt karakterben. Ő?! Jó, jó, szerette csinálni, de ő és a *method acting*, az két világ. Forgatás közti szünetekben is vele voltam, tudom.

„...De nekem ott a színház is, és most már Amália vagyok a *Haramiákban*.”

Win-win.

„Mondd, Livia, te alapértékként kezeled a sikert?”

„Dehogyan, nem szálltam el, ha erre gondolsz. Ilyesmi nem fordult még elő velem. A *Káli* előtt sokan kérdezték, mit fogok csinálni, amikor fölismernek az utcán. Lemegyek a közértbe, és nézik majd, mit teszek a kosaramba? Nem szégyellem magam, de nem is nagyon szórakoztató.”

„A *Káli holtak* zombihorrorba csomagolt társadalomkritika. Egyetértesz?”

„Is. Meg még annyi minden.”

„Tölem ezt kérdezi: mivé fajulna az emberiség, ha a lélekről leválik a civilizáció vakolata? Mennyire befolyásolják a sorozatban felmerülő kérdések a gondolataidat?”

„Az agyam szivacsaként viselkedik ebben a környezetben – mondja, zavartan a haját igazgatva. – Minél több időt töltök el a sorozatban, annál többet szívok magamba a káli univerzumból. És a tájat földülő pokoli erőkből is. Sötétebben látok dolgokat.”

„Negatívabban gondolkodsz azóta?”

„Nem, ez csak realista hozzáállást jelent. Ha az ember hazaér, nem tudja kikapcsolni azt a mozit, amelyikben egész nap élt – meséli szenvedő arckifejezéssel. – Ez a munka szépsége és nehézsége egyben. De kisebb teher ez akkor, ha ennyire tudok kötődni ahhoz, amit csinálok. Szóval pár évig még szeretném részben zombivadásznak is érezni magam.”

Oké, értem. Úgy látszik, az van meg beszélve a csapattal, hogy Livia kisebb összeomlást fog szimulálni a sajtóban. Annyira magáénak érezte a

szerepet, hogy amikor meg kellett válnia tőle, a karakterével együtt önmagát is elveszítette.

„A sorozatnak köszönhetően tanultál valamit arról, hogyan élhetnél túl egy valóságos apokalipszist?”

74 Erre van egy betanult formulánk, kíváncsi vagyok, hogy azt mondja-e.

„Akarni kell, de nagyon. Annyira, hogy mindent megtegyek, amire ennek érdekében szükség van. Az első évad nagy tanulsága, hogy az egyén morális iránytűjének irányán változtat az önvédő mechanizmus. Magyarán mindent meg kell tudniuk bocsátani maguknak, de epizódról epizódra jobban őrlődnek emiatt. Amikor bekerültem a sorozatba, még úgy voltam vele, amikor Juli meghal, akkor meghal, nincs mit tenni. Most viszont már nem akarom, hogy harc nélkül menjen el. Küzdenék.”

Csillagos ötös, lecke fölmondva. Eszem a *morális iránytűjét* (ez annyira amerikaiasan hangzik)... Küzdene is, aha. Mese, meskete, PR. Istenem, hát valóban ennyire beleélte magát. Ez a nő Opheliát játssza a Füst Milán Színházban, az oldalamon, ráadásul jól. És most ennyi sületlenséget kell mondania, és ezek szerint gondolnia is. Ismételem, minden szolidaritásom. De már nem tudnék újra belészeretni.

